

Temat: KOSMICZNA WYPRAWA PO RADOŚĆ I POKÓJ
scenariusz warsztatów na podstawie książki Grażyny Bąkiewicz

„Kosmiczni odkrywcy. Franio i jego babcia”

WARTOŚCI - POKOJOWOŚĆ

EMOCJE - RADOŚĆ

Opracowała: Anna Giniewska

Adresaci: dzieci w wieku 4-8 lat

Czas trwania: 60 minut

Miejsce: sala lekcyjna / biblioteka / świetlica

Cele główne

- rozwijanie umiejętności rozpoznawania, wyrażania i dzielenia się radością,
- kształtowanie postawy pokojowości opartej na szacunku, współpracy i życzliwości,
- wspieranie wyobraźni i kreatywności poprzez działania inspirowane kosmosem,
- rozwijanie kompetencji społecznych w sytuacjach grupowych i zadaniowych.

Cele szczegółowe

Uczeń:

- potrafi określić, czym jest radość i podać sytuacje, w których jej doświadcza,
- rozumie pojęcie pokojowości jako sposobu rozwiązywania konfliktów bez przemocy,
- stosuje proste formy pokojowego porozumiewania się (gesty, słowa, współpraca),
- współpracuje z grupą podczas zabaw i zadań zespołowych.

Materiały i środki dydaktyczne

- głośnik lub odtwarzacz muzyki,
- chusta animacyjna,
- kartki papieru i kredki (do rysowania radości),
- przedmioty do „kosmicznej podróży” (np. sznurek, waty, drobne rekwizyty),
- kartki/elementy do pracy w grupach (planety).

Metody pracy

- rozmowa kierowana,
- burza mózgów,
- metoda dramy i odgrywania ról,
- zabawy ruchowe i integracyjne,
- elementy muzyczno-ruchowe,
- praca z tekstem literackim,
- działania twórcze i plastyczne,
- praca w grupach zadaniowych.

Formy pracy

- indywidualna,
- grupowa,
- zbiorowa.

Literatura:

- Bąkiewicz Grażyna: *Kosmiczni odkrywcy. Franio i jego babcia*, Papilon, Poznań 2013.
- Tomaszewska Jovanka, Kołyszko Wojciech: *Garść radości, szczypta złości. Mnóstwo zabawnych ćwiczeń z uczuciami*, GWP, Gdańsk 2009.
- Baranowska - Jojko Ewa, Wiechuła Aleksandra: *Rozwojowe wzgórze. Program rozwoju osobistego dla dzieci z elementami arteterapii*, Harmonia, Gdańsk 2016.
- Melodia do piosenki pt. Jeśli jesteś dziś szczęśliwy [online]

https://www.youtube.com/watch?v=eG2sgJTR3dw&list=RDeG2sgJTR3dw&start_radio=1 [dostęp 5.05.2026]

- Przewodnik po wartościach [online] <https://share.google/HrHh1FBI4OCL8Tu8R>
[dostęp 5.05.2026]

- Pharrell Williams - Happy [online]

https://www.youtube.com/watch?v=ZbZSe6N_BXs [dostęp 5.05.2026]

PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. Powitanie

Osoba prowadząca zaprasza uczestników do niezwykłego przywitania się na różne sposoby. Prosi by dzieci przywitały tak:

- jakbyś się gdzieś spieszył;
- jakbyś był królem/królową;
- jakbyś był piratem;
- jakbyś był babcią;
- jakbyś był kosmitą.

2. Radosna piosenka

Zachęcamy dzieci do wysłuchania radosnej piosenki pt. „Jeśli jesteś dziś radosny”. Po pierwszym zaśpiewaniu zapraszamy by dzieci wspólnie pokazywały i śpiewały razem z osobą prowadzącą.

Tekst piosenki do melodii “Jeśli jesteś dziś szczęśliwy”

1. Jeśli jesteś dziś radosny w **dłonie klaszcz x2**

Jeśli jesteś dziś radosny w sercu pokój masz doniosły
Jeśli jesteś dziś radosny w dłonie klaszcz.

2. Jeśli jesteś dziś radosny **tupnij tak x2**

Jeśli jesteś dziś radosny w sercu pokój masz doniosły
Jeśli jesteś dziś radosny tupnij tak.

3. Jeśli jesteś dziś radosny **obrót się x2**

Jeśli jesteś dziś radosny w sercu pokój masz doniosły

Jeśli jesteś dziś radosny obróć się.

4. Jeśli jesteś dziś radosny **powiedz CZEŚĆ x2**

Jeśli jesteś dziś radosny w sercu pokój masz doniosły

Jeśli jesteś dziś radosny powiedz CZEŚĆ!

Jeśli jesteś dziś radosny w sercu pokój masz doniosły.

Jeśli jesteś dziś radosny **krzycz HURRA!**

3. Rozmowa

Prosimy dzieci by powiedziały kiedy czują RADOŚĆ, w jakich sytuacjach. Mogą powiedzieć i narysować. Zadajemy pytania pomocnicze:

- *Jakie miejsca kojarzą ci się z radością?*
- *Kiedy ostatnio byłeś radosny?*
- *Czy można dzielić się radością z innymi? W jaki sposób?*
- *Czy radość można usłyszeć? Jakie dźwięki kojarzą ci się z radością?*
- *Z kim najczęściej czujesz radość?*
- *Jak wyglądałaby „kraina radości”?*

RADOŚĆ jest najprzyjemniejszym z uczuć. Ale rzadko zastanawiamy się do czego jest nam ona potrzebna. Radość podpowiada, co jest dla nas dobre, czego potrzebujemy do szczęścia, czym powinniśmy się zajmować. Pojawia się również wtedy, gdy spełnia się nasze marzenie, gdy osiągamy jakoś cel, dostajemy coś fajnego, czujemy się kochani¹.

4. Głośne czytanie

Zapraszamy dzieci do wysłuchania fragmentu książki autorstwa Grażyny Bąkiewicz pt. *Kosmiczni odkrywcy. Franio i jego babcia* od strony 5 do 8.

¹ Tomaszewska Jovanka, Kołyszko Wojciech: *Garść radości, szczypta złości. Mnóstwo zabawnych ćwiczeń z uczuciami*, GWP, Gdańsk 2009, s. 32, 34.

5. Kosmiczna podróż

My również, razem z Franiem i jego babcią, wyruszamy w niezwykłą kosmiczną podróż. Aby bezpiecznie polecieć w kosmos, musimy odpowiednio się przygotować.

Najpierw zakładamy skafandry kosmiczne. Dzieci naśladują ruchy osoby prowadzącej - wkładają jedną nogę do kombinezonu, potem drugą, następnie jedną rękę i drugą. Na końcu wszyscy powoli zapinają długi zamek w skafandrze, wydając przy tym charakterystyczny dźwięk: „zzzzzip!”.

Pytamy dzieci:

- *Czego jeszcze potrzebuje astronauta?*
- *Co może przydać się podczas kosmicznej wyprawy?*

Czekamy na różne odpowiedzi - wszystkie pomysły są mile widziane.

Następnie dzieci zakładają kosmiczne kaski. Pokazujemy ruchem, jak ostrożnie nałożyć kask i go zapisać. Sprawdzamy, czy wszystko działa:

- poruszamy rękami,
- obracamy głową,
- robimy „test kosmicznego skafandra”.

Dzieci siadają w kole i chwytają chustę animacyjną. Na początku prosimy, aby bardzo delikatnie falowały materiałem. Na zakończenie przygotowań wszyscy wspólnie rozpoczynamy odliczanie do startu rakiety: 10... 9... 8... 7... 6... 5... 4... 3... 2... 1... START! Gdy będzie start wszyscy podrzucają i puszczają chustę animacyjną, która leci w powietrze.

6. Pokojowy gest

W naszej wyprawie nigdy nie wiemy kogo spotkamy, czy te istoty będą do nas nastawione pokojowo czy wrogo, dlatego zanim ruszymy na różne planety musimy wymyślić pokojowe gesty. Każde dziecko wymyśla własny gest pokoju, np.:

- uśmiech i skinienie głową,
- złożenie dłoni jak do podania ręki,
- „kosmiczne pozdrowienie”.

Dzieci pokazują gesty sobie nawzajem w ciszy.

POKOJOWOŚĆ to wyrzeczenie się przemocy. Jest to postawa człowieka, który szanując innych, wyrzeka się stosowania siły oraz nadużywania przewagi, zawsze poszukuje strategii uwzględniającej interesy obu stron konfliktu oraz dobro ogólne. Na pokojowość składają się: dobra wola, rozumowe osiąganie celów, opanowanie, dojrzałe radzenie sobie ze złością, łagodność, cierpliwość i elastyczność, umiejętność prowadzenia spokojnej dyskusji i negocjacji, poszukiwanie zgody i kompromisu.²

7. Planety

Dzielimy dzieci na 5 grup, każda grupa ma inne zadanie na jednej z planet odwiedzonych przez Frania i jego babcię. Zabawę można przygotować w różnych miejscach Sali, tak by każdy miał przestrzeń do wykonania zadań.

Planeta A12 w gwiazdozborze Muchy

Mieszkańcy planety proszą o odnalezienie zaginionego miasta, aby to zrobić muszą posprzątać planetę, pod różnymi rozrzuconymi przedmiotami znajdują się strzałki do miejsca, gdzie ukryte jest maleńkie błyszczące pudełeczko, niestety całkiem puste. Mieszkańcy planety mają niebieską skórę i oczy na czułkach znajdujących się dookoła głowy.

Planeta B34 w gwiazdozborze Leniwego Byka

Mieszkańcy planety lubią ciemność i dlatego zbudowali podziemne miasto. Niestety mają powód do zmartwienia. Powiększając i udoskonalając miasto, wydrążyli planetę do cna. Nie pozostało z niej nic poza skorupą, a ta stała się lekka jak balon.

² Przewodnik po wartościach [online] <https://share.google/HrHh1FBI4OCL8Tu8R> [dostęp 5.05.2026].

Kosmiczne wiry miotają ją na wszystkie strony. Zadaniem dzieci jest znaleźć jak najcięższą rzecz i przenieść ją na środek planety by ona nie odleciała z orbity.

Planeta C56 w gwiazdozbiornie Zielonego Psa

Wylądowaliście na środku ostatniej łąki na planecie, na której od stu lat nie padał deszcz, a łąka jest zabytkiem przyrody. Waszym zadaniem jest złapać chmurę burzową i przyciągnąć ją nad planetę. Każdy z uczestników dostaje kawałek sznurka który musi przywiązać do chmury wykonanej z waty. Chmurę tak by nie spadła mają przenieść na wyznaczone miejsce tzw. łąkę. Kiedy to zrobią i z chmury spadnie deszcz, okazuje się, że mieszkańcy, którzy na początku byli przezroczyści, a gdy porządnie się namoczyli stali się kolorowi jak papugi.

Planeta D78 w gwiazdozbiornie Jęczącej Sowy

Mieszkańcy wypowiadają Wam „wojnę”... ale zanim zdążycie się przestraszyć, szybko okazuje się, że nie chodzi o żadną prawdziwą walkę. To ich ulubiona gra - kosmiczna „wojna na karty”! Można wybrać dowolną grę w karty i wspólnie zagrać z dziećmi np. Dooble.

Planeta E90 w gwiazdozbiornie Pajaka

Wylądowaliście na czerwonym piasku otoczonym pagórkami. Na tej planecie leży dużo papierków po cukierkach. Gdy otwieracie drzwi rakiety okazuje się, że to nie pagórki, tylko żywa ruszająca się istota. Na pustyni siedział gigantyczny potwór o stu garbach. Olbrzym ma problem, nie wie gdzie jest jej początek. Spróbuj znaleźć początek planety. Franio znalazł sposób na to by wyznaczyć początek planety, po prostu narysował kreskę. Każda odpowiedź dzieci jest prawidłowa, bo wszystko może być początkiem.

8. Kosmiczne radości³ (do muzyki Pharrella Williamsa - Happy⁴)

Na zakończenie zapraszamy dzieci do wyrażenia swojej kosmicznej radości. Dzieci poruszają się po sali w rytm muzyki, wyobrażają sobie, że w właśnie znajdują się w

³ Baranowska - Jojko Ewa, Wiechula Aleksandra: *Rozwojowe wzgórce. Program rozwoju osobistego dla dzieci z elementami arteterapii*, Harmonia, Gdańsk 2016, s. 54.

⁴ Pharrell Williams - Happy: https://www.youtube.com/watch?v=ZbZSe6N_BXs [dostęp 5.05.2026].

kosmosie wokół nich krążą bańki radości, które łaskoczą je w palce, głowy, nosy, pięty. Po chwili spontanicznego tańca zapraszamy dzieci do kręgu. Prosimy by pokazały jak wygląda Twoja radość. Pozostali uczestnicy naśladowują, próbują poczuć, czy sposób okazywania radości przez koleżankę/kolegę jest podobny do tego, jak oni okazują tę emocję. Gdy osoba zaprezentuje swoją radość, zaprasza kolejną.